

POWIATOWY URZĄD PRACY W RADOMIU

ul. Ks. Łukasika 3, 26-600 Radom

Tel: 048 384-20-74/75, Fax: 048 363 48 73

www.pupradom.pl

[e-mail: wara@praca.gov.pl](mailto:wara@praca.gov.pl)

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH POWIAT RADOMSKI I POŁOWA 2010 ROKU

Radom - październik 2010 rok

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
1.1 CEL OPRACOWANIA	4
1.2 PODSTAWA OPRACOWANIA	5
1.3 METODOLOGIA OPRACOWANIA	5
2. POZIOM BEZROBOCIA W POWIECIE RADOMSKIM	6
3. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW	
(GRUP ZAWODÓW)	10
3.1 BEZROBOCIE WŚRÓD KOBIET	12
3.2 BEZROBOCIE WŚRÓD ABSOLWENTÓW	12
3.3 ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE	13
4. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW	
(GRUP ZAWODÓW)	14
5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	16
5.1 ZAWODY DEFICYTOWE	16
5.2 ZAWODY NADWYŻKOWE	19
5.3 ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE	21
6. WNIOSKI	22
7. SPIS TABEL	26
8. SPIS WYKRESÓW	26

1. WSTĘP

Bezrobocie: zjawisko społeczne, polegające na tym, że część ludzi zdolnych do pracy oraz deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia. W obecnych czasach jest to jeden z najtrudniejszych problemów społecznych, gospodarczych a także politycznych.

Stopa bezrobocia: iloraz liczby osób bezrobotnych do liczby osób aktywnych zawodowo w danej kategorii ludności.

Przyczyn bezrobocia jest wiele. Chcąc lepiej poznać mechanizmy oraz zmiany zachodzące na rynku pracy, które mogą pomóc w walce z tym zjawiskiem, opracowywane są różnego rodzaju analizy. Jedną z nich to „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, którego sporządzenie należy do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu zgodnie z zapisem Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku, tekst jednolity z dnia 9 kwietnia 2008 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 9 ust. 1 pkt 9) opracował „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” za pierwsze półrocze 2010 roku.

„*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Niniejszy raport zawiera analizę skali i struktury bezrobocia rejestrowanego w powiecie radomskim w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy ofert zatrudnienia. Bada, także zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników.

Używane w raporcie określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa zawodów wynikają z nazewnictwa stosowanego w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności) z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowywany jest dwa razy w roku.

1.1 CEL OPRACOWANIA

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie głównych parametrów, które charakteryzują rynek pracy powiatu radomskiego. Dane dotyczące bezrobocia (stopa bezrobocia, bezrobocie według zawodów) oraz ofert pracy według zawodów (grup zawodów) mogą posłużyć jako źródło informacji między innymi do:

- określenia kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych,
- planowania działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,
- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego,
- podnoszenia jakości pośrednictwa pracy,
- opracowania strategii rozwoju miasta, gminy, powiatu,
- merytorycznego uzasadnienia realizacji projektów, które są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

Główni użytkownicy opracowania „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” to:

- Powiatowe Urzędy Pracy,
- Wojewódzkie Urzędy Pracy,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
- Władze oświatowe,
- Instytucje szkoleniowe,
- Inne.

1.2 PODSTAWA OPRACOWANIA

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla powiatu radomskiego, przedstawiający sytuację w pierwszym półroczu 2010 roku, został sporządzony przy wykorzystaniu następujących źródeł:

- „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Departamentu Rynku Pracy, Warszawa 2003,
- Załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy”. Stan za pierwsze półrocze 2010 roku,
- Załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”. Stan za pierwsze półrocze 2010 roku,
- Rozporządzenie z 01.06.2007 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakres jej stosowania (Dz.U. Nr 106, poz. 728),
- Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 z dnia 20.04.2004 r.; tekst jednolity z dnia 9 kwietnia 2008 r. Dz.U. Nr 69, poz. 415)
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2004 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej (Dz.U. Nr 195, poz. 2004, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie polskiej klasyfikacji działalności (Dz. U. Nr 33, poz. 289 z późn. zm.).

1.3 METODOLOGIA OPRACOWANIA

W obecnych czasach niezbędnym jest dostosowanie systemu kształcenia do wciąż zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zasobów ludzkich. Należy więc zastosować sprawny system informacyjny oparty na weryfikacji i analizie danych (poziom bezrobocie, struktura bezrobocia oraz oferty pracy). Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej opracował metodologię wyodrębniania zawodów nadwyżkowych i deficytowych, na podstawie, której powstał niniejszy raport.

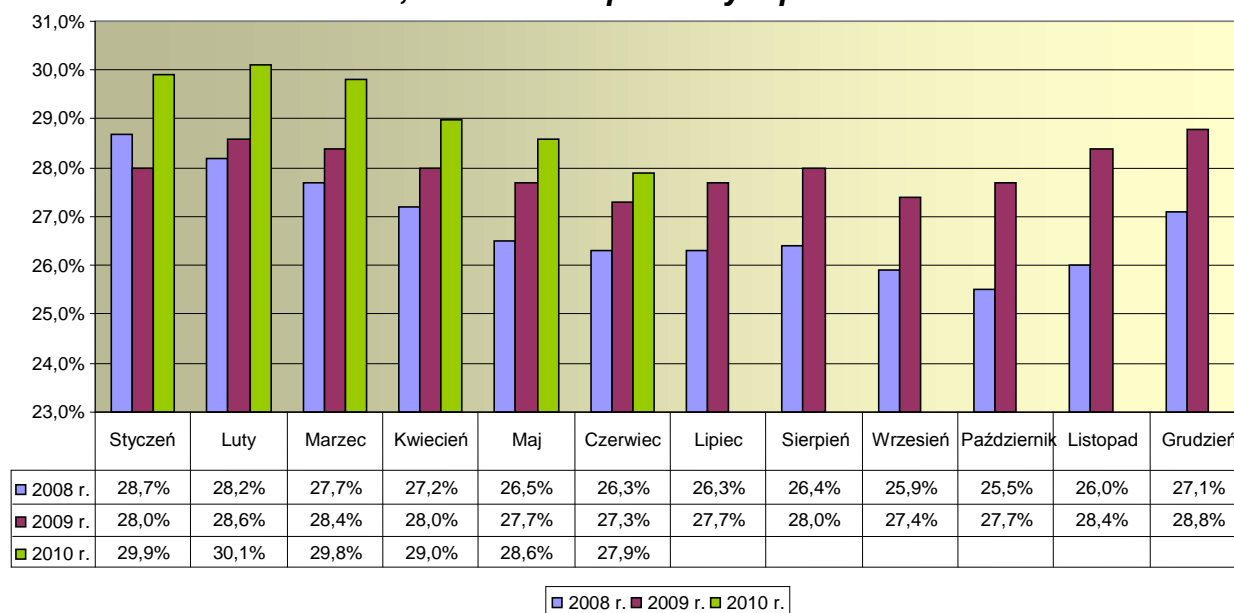
2. POZIOM BEZROBOCIA W POWIECIE RADOMSKIM

Stopa bezrobocia w powiecie radomskim pod koniec czerwca 2010 roku ukształtowała się na bardzo wysokim poziomie 27,9%. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy pozostawało 15781 zarejestrowanych osób. 7458 to kobiety, które stanowiły 47,3% ogółu bezrobotnych. Wskaźniki te świadczą o nieznacznie lepszej sytuacji kobiet na lokalnym rynku pracy.

Wykres nr 1 znajdujący się poniżej w szczegółowy sposób przedstawia sytuację radomskiego rynku pracy, począwszy od 2008 roku.

Wykres nr 1

Stopa bezrobocia w powiecie radomskim na przestrzeni 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku.

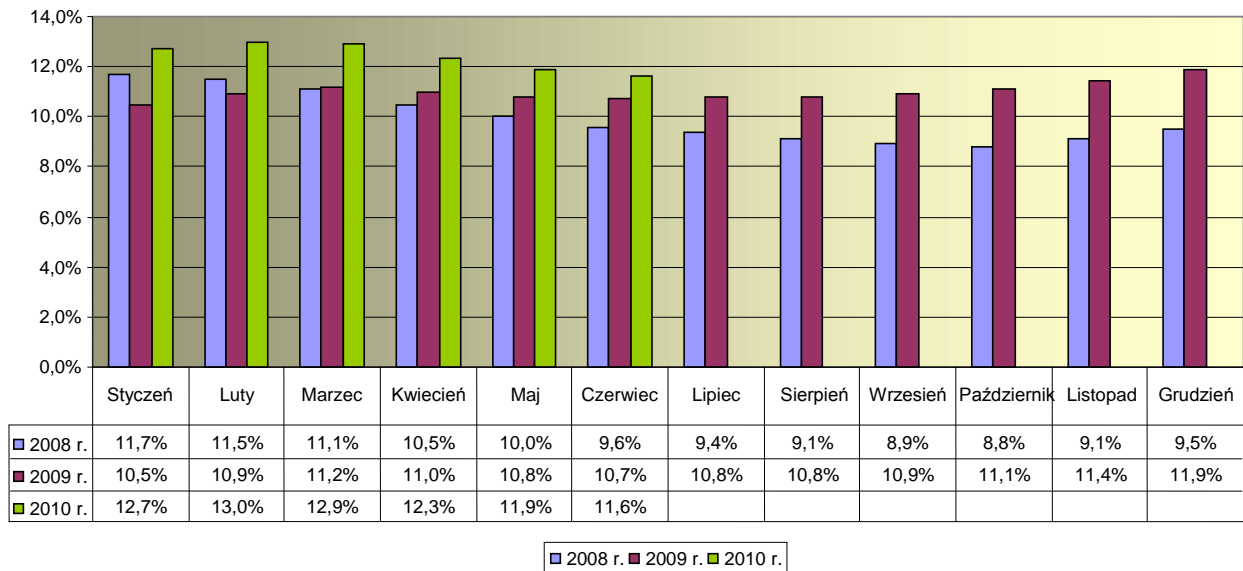

Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

Wykres nr 2 oraz Wykres nr 3, zamieszczone poniżej przedstawiają jak kształtowała się stopa bezrobocia w latach 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku w Polsce oraz w województwie mazowieckim.

Wykres nr 2

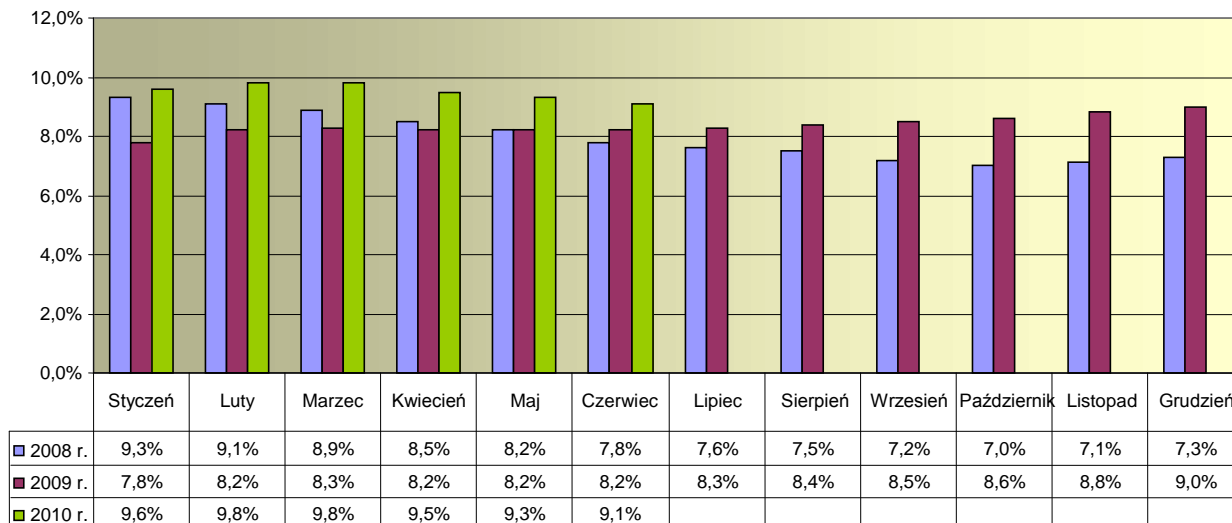
Stopa bezrobocia w Polsce na przestrzeni 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku.

Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

Wykres nr 3

Stopa bezrobocia w województwie mazowieckim na przestrzeni 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku.

2008 r. 2009 r. 2010 r.

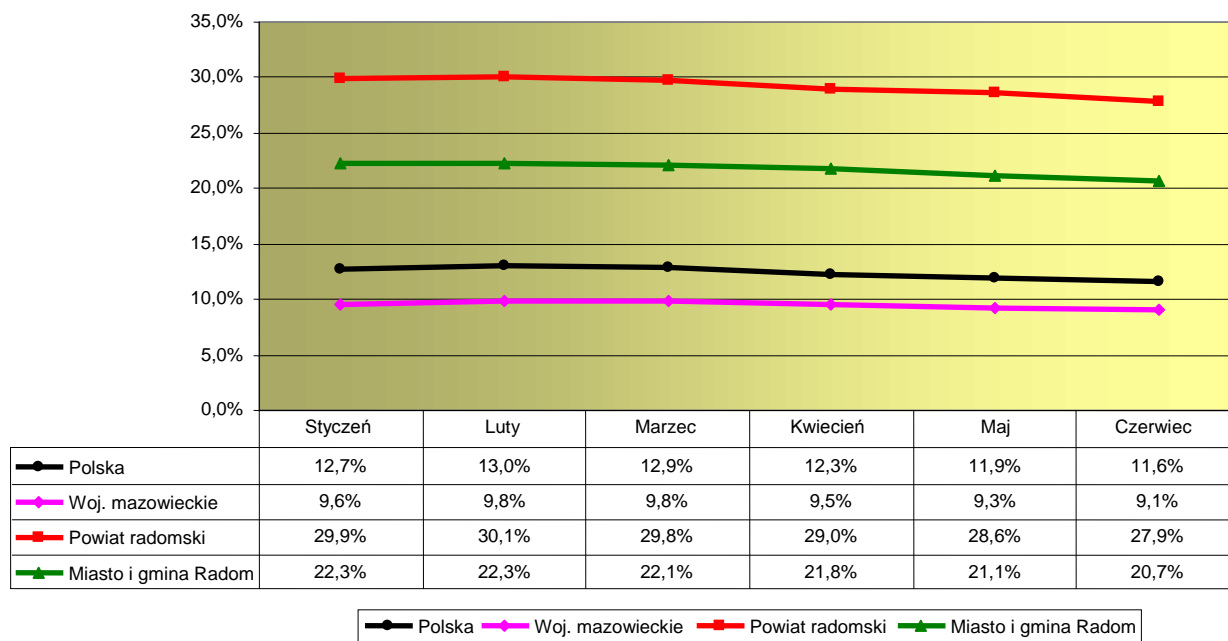
Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

Szczegółowa analiza danych zebranych na Wykresach: nr 1, nr 2 oraz nr 3 jednoznacznie pokazuje że sytuacja osób bezrobotnych zamieszkujących teren powiatu radomskiego, na przestrzeni trzech ostatnich lat (2008, 2009 oraz pierwsze półrocze 2010 roku), uległa nieznacznej poprawie. W stosunku do stycznia 2008 roku obserwowaliśmy spadek poziomu bezrobocia o ponad 1 punkt procentowy, z 28,7% do 27,9% (czerwiec 2010 rok). Porównując analogiczne wskaźniki z województwa mazowieckiego oraz Polski (stan na koniec czerwca 2010 roku), stwierdzimy, iż sytuacja na radomskim rynku pracy jest nadal bardzo trudna. W Polsce stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie niespełna 12%. W województwie mazowieckim wskaźnik ten w ciągu całego roku miała wartość jednocyfrową, osiągając pod koniec grudnia wielkość 9,1%.

Opisane powyżej różnice przedstawia Wykres nr 4 zamieszczony na stronie nr 9.

Wykres nr 4

Stopa bezrobocia w pierwszym półroczu 2010 roku (Polska, województwo mazowieckie, powiat radomski oraz miasto i gmina Radom).

Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

Pierwsze półrocze 2010 roku to nieznaczna poprawa sytuacji na rynku pracy. W całej Polsce obserwowaliśmy spadek stopy bezrobocia. Tendencja ta utrzymywała się praktycznie przez całe sześć miesięcy, z niewielkim wahaniem w lutym. Porównując dane ze stycznia, dotyczące Polski, województwa mazowieckiego, powiatu radomskiego oraz miasta Radom widzimy, że we wszystkich przypadkach nastąpił minimalny spadek opisywanego wskaźnika od 0,5 punktu procentowego w województwie mazowieckim do 2 punktów procentowych w powiecie radomskim (w stosunku do stycznia 2010 roku).

3. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Jednym z elementów „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” jest analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów). Zagadnienie to można rozpatrywać na różnych poziomach:

- 10 wielkich grup zawodowych,
- 30 dużych grup zawodowych,
- 116 grup średnich,
- 392 grupy elementarne,
- 1770 zawodów i specjalności.

Niniejszy raport (na podstawie zaleceń Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej) został opracowany w oparciu o kody sześciocyfrowe (np. fryzjer 514102) czyli zawody i specjalności. Naszym zdaniem jest to najbardziej przejrzysta forma zobrazowania bezrobocia na radomskim rynku pracy.

Jak wynika z danych zebranych w Załączniku nr 3 do sprawozdania MPIPS-01, pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku najliczniej występujące zawody wśród osób bezrobotnych z terenu powiatu radomskiego to: Sprzedawca (522107), Robotnik budowlany (931301), Szwaczka (743604), Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104), Obuwnik przemysłowy (744304), Ślusarz (722204) oraz Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych) (419101). Liczną grupę stanowili również: Bezrobotni bez zawodu (000000), Ekonomista (241102) oraz Mechanik samochodów osobowych (723105). Powyższe profesje wraz z charakteryzującymi je danymi liczbowymi zostały zebrane w Tabeli nr 1, znajdującej się na stronie nr 11.

Porównując bieżącą strukturę bezrobotnych według zawodów, do adekwatnej struktury z końca 2009 roku stwierdzamy, że wyglądają bardzo podobnie. Większość zawodów pozostała, zmieniając jedynie kolejność w rankingu oraz dane liczbowe je opisujące.

Tabela nr 1. Struktura bezrobotnych wg zawodów

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne Kobiety
1.	000000	Bez zawodu	2187	1079
2.	522107	Sprzedawca	1286	1114
3.	931301	Robotnik budowlany	615	3
4.	743604	Szwaczka	453	447
5.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	378	189
6.	744304	Obuwnik przemysłowy	370	347
7.	722204	Ślusarz	344	35
8.	419101	Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych)	338	289
9.	712102	Murarz	292	0
10.	913207	Sprzątaczką	280	272
11.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	200	0
12.	514102	Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich)	140	136
13.	512201	Kucharz	134	103
14.	723105	Mechanik samochodów osobowych	115	0
15.	241102	Ekonomista	104	75

Na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” w powiecie radomskim pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku. Bezrobotni w tych zawodach generują 45,9% ogółu osób bezrobotnych.

Tabela nr 1 przedstawia zawody, w których liczba osób bezrobotnych była największa. Przeprowadzenie rzetelnej analizy rynku pracy wymaga dodatkowego przyjrzenia się tym grupom bezrobotnych, których udział w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu jest znaczny. Należą do nich kobiety, absolwenci oraz osoby długotrwale bezrobotne.

3.1 BEZROBOCIE WŚRÓD KOBIET

Bardzo dużą grupę bezrobotnych stanowią kobiety. Pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy pozostawało 7458 kobiet (teren powiatu radomskiego), które stanowiły 47,3% ogółu bezrobotnych.

Najczęściej występującymi zawodami wśród wyżej wymienionej grupy (pomijając profesje wymienione w Tabeli nr 1 znajdującej się na stronie nr 11) były: Krawiec – 185 kobiet, Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji) – 95 kobiet, Pakowacz – 75 kobiet, Kucharz małej gastronomii – 66 kobiet, Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec) – 61 kobiet oraz Magazynier – 59 kobiet.

3.2 BEZROBOCIE WŚRÓD ABSOLWENTÓW

Kolejną grupą bezrobotnych, na którą należy zwrócić szczególną uwagę są absolwenci. Pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu pozostawało 413 absolwentów (w tym 252 kobiety). Stanowili oni niewielki odsetek ogółu bezrobotnych, jedynie 2,6%. Wskaźniki te pokazują nam jednak w jakich zawodach, młodzi oraz wykształceni ludzie mają trudności ze znalezieniem pracy. Zmuszają również do głębokiego zastanowienia przed wyborem kierunku kształcenia.

Największa liczba osób z tej grupy nie posiadała zawodu 109 (w tym 86 kobiet). Kolejne profesje to: Ekonomisci 14 osób (w tym 10 kobiet), Organizatorzy usług hotelarskich (zawód szkolny: Technik hotelarstwa) 13 osób (w tym 12 kobiet), Technicy elektronicy 13 osób, Technicy informatycy 12 osób, Technicy mechanicy 12 osób, Pracownicy biurowi (zawód szkolny: Technik prac biurowych) 10 osób (w tym 8 kobiet), Pedagodzy 10 osób (w tym 9 kobiet). Kolejne zawody, gdzie liczba bezrobotnych absolwentów nie przekraczała 10 osób to między innymi: Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich), Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec), Mechanik pojazdów samochodowych, Pracownik administracyjny oraz Kucharz małej gastronomii.

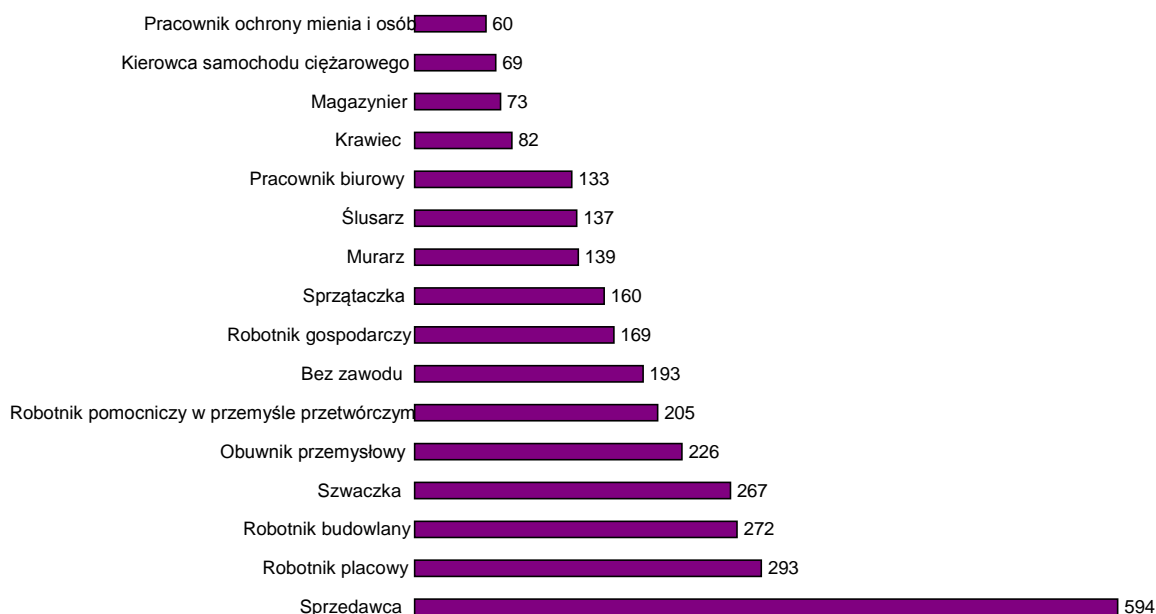
3.3 ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWALE BEZROBOCIE

Wśród bezrobotnych z terenu powiatu radomskiego, 5706 (w tym 2959 kobiet) to osoby pozostające w rejestrze ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, tzw. długotrwale bezrobotni. Liczba ta stanowi 36,2% ogółu zarejestrowanych. Tak duży odsetek zmusza więc do bliższego przyjrzenia się zawodom, których udział w tej grupie jest znaczny.

Sytuację osób długotrwale bezrobotnych prezentuje Wykres nr 5 znajdujący się na stronie nr 13.

Wykres nr 5

Zawody o najwyższym udziale wśród osób długotrwale bezrobotnych

Wykres sporządzony na podstawie tabeli T-I/P-1 Bezrobocie według zawodów w powiecie radomskim.
Stan pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku.

Z analizy danych zebranych na Wykresie nr 5 wynika, że dominujący, z bardzo dużą przewagą liczebną zawód to Sprzedawca. Jest on zdecydowanie sfeminizowany, gdyż 88,04% ogółu osób długotrwale bezrobotnych posiadających w/w profesję stanowiły kobiety.

4. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Bardzo ważnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza napływu ofert pracy, która pozwala na określenie skali nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Dane te zostały zebrane w Tabeli nr 2, zamieszczonej na stronie nr 14.

Tabela nr 2. Struktura ofert pracy wg zawodów

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy
1.	914103	Robotnik gospodarczy	392
2.	522107	Sprzedawca	312
3.	419101	Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych)	259
4.	341501	Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec)	103
5.	932103	Pakowacz	72
6.	913207	Sprzątaczką	56
7.	512201	Kucharz	41
8.	931301	Robotnik budowlany	41
9.	723105	Mechanik samochodów osobowych	31
10.	413103	Magazynier	29
11.	712401	Brukarz	26
12.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	25
13.	514102	Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich)	24
14.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	22
15.	741104	Rzeźnik wędliniarz	13

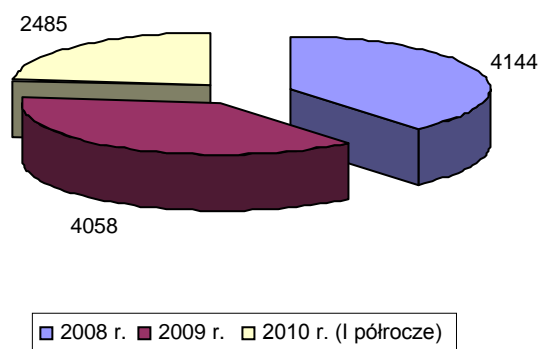
Na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” w powiecie radomskim pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku. Powyższe zawody generują 58,2% wszystkich ofert pracy, jakie napłynęły do PUP w Radomiu.

Jednym z najważniejszych warunków poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert zatrudnienia. W pierwszym półroczu 2010 roku na terenie powiatu radomskiego pozyskano 2485 ofert pracy. Dla porównania: w 2008 roku pozyskano 4144 ofert (z czego 2502 w pierwszym półroczu), zaś w 2009 roku 4058 ofert zatrudnienia (z czego 2478 w pierwszym półroczu).

Powyższe dane zostały zestawione na Wykresie nr 6 zamieszczonym poniżej.

Wykres nr 6

**Liczba ofert pracy
pozyskanych na przestrzeni
2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku**

Wykres sporządzony na podstawie danych PUP Radom

Szczegółowa analiza oraz doświadczenie wskazuje, że oferty w zawodach: Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych), Sprzedawca w większości dotyczą subsydiowanych miejsc pracy. Zapotrzebowanie na w/w profesje wynika w większej mierze z dogodnej dla pracodawcy formy aktywizacji osób bezrobotnych, jaką jest staż, niż rzeczywistej liczby wolnych miejsc pracy. Warto przy tym zaznaczyć, że w każdym z czołowych zawodów biorąc pod uwagę ilość napływu ofert pracy nie ma zawodu do wykonywania którego byłoby konieczne wykształcenie wyższe. Systematycznie rośnie zapotrzebowanie na pracowników posiadających kwalifikacje zawodowe na poziomie przynajmniej średnim. Nadal jednak pracodawcy zgłaszają wiele ofert dla osób posiadających podstawowe umiejętności. Bez wątplenia ważnym spostrzeżeniem jest duża powtarzalność pozycji jakie zajmują aktualnie, a także w ostatnich latach zawody notujące wysoki poziom napływu ofert w konfrontacji z zawodami charakteryzującymi się najwyższym poziomem bezrobocia.

5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Właściwa interpretacja danych wymaga zapoznania się z definicją wskaźnika intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów (wyjaśnienie zostało przytoczone poniżej).

***W – Wskaźnik intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów
(iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym
zawodzie zgłoszonych w danym roku do średniej miesięcznej
napływu bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym
okresie)***

5.1 ZAWODY DEFICYTOWE

***Przez zawód deficytowy rozumiemy taki zawód, na który
występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób
poszukujących pracy w tym zawodzie.***

$$W > 1,1$$

Analiza powyższego wskaźnika wykazała, że w pierwszym półroczu 2010 roku do zawodów deficytowych zaliczyliśmy między innymi te przedstawione w Tabeli nr 3, umieszczonej na stronie nr 17.

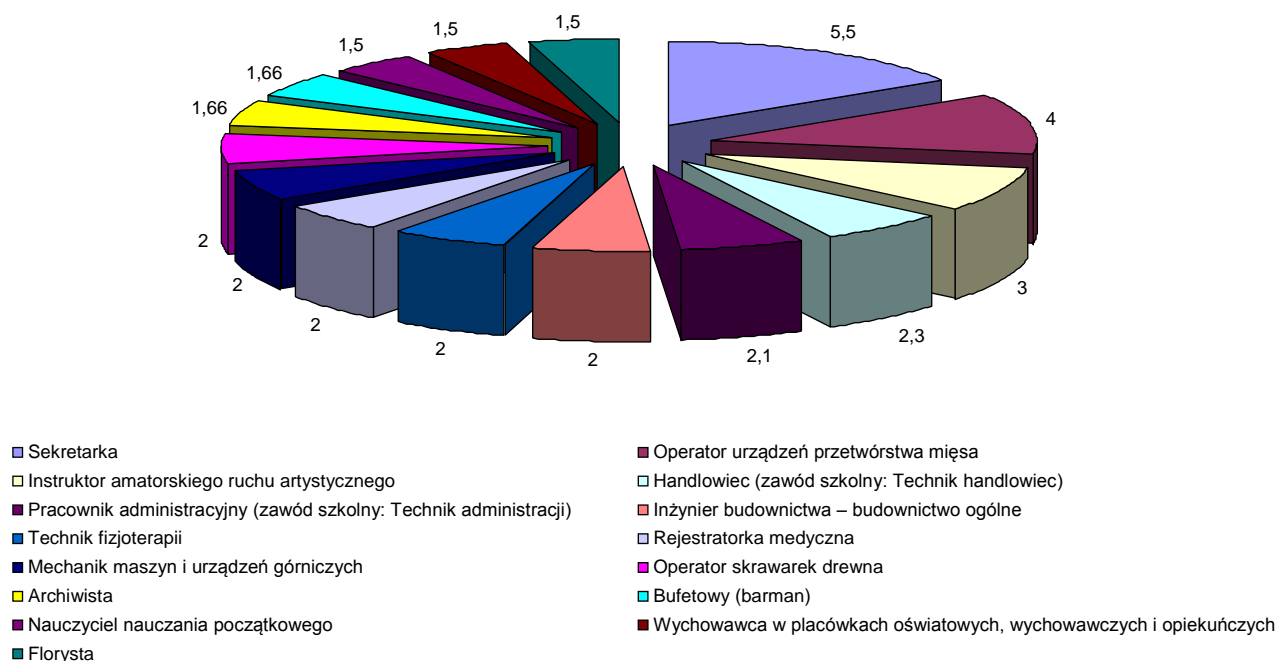
Tabela nr 3. Ranking zawodów deficytowych

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	411101	Sekretarka	5,5
2.	827102	Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	4,0
3.	331101	Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego	3,0
4.	341501	Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec)	2,3
5.	343101	Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)	2,1
6.	214203	Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	2,0
7.	322402	Technik fizjoterapii	2,0
8.	422202	Rejestratorka medyczna	2,0
9.	723303	Mechanik maszyn i urządzeń górniczych	2,0
10.	814105	Operator skrawarek drewna	2,0
11.	243101	Archiwista	1,66
12.	512301	Bufetowy (Barman)	1,66
13.	233108	Nauczyciel nauczania początkowego	1,5
14.	235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1,5
15.	347101	Florysta	1,5

Na podstawie tabeli T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe. Stan na koniec pierwszego półrocza 2010 roku.

Wykres nr 7

Ranking zawodów deficytowych

Wykres sporządzony na podstawie Tabeli T-I/P-4

Sytuacja na lokalnym rynku pracy jest trudna.

Najwyższy poziom średniego miesięcznego deficytu generuje zawód: Sekretarka (5,5). Wysokie miejsca w rankingu zajmują również zawody: Operator urządzeń przetwórstwa mięsa (4,0), Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego (3,0), Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec) (2,3) oraz Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji) (2,1).

W powyższym zestawieniu nie zostały uwzględnione zawody w przypadku, których wartość wskaźnika deficytu osiągnęła poziom maximum (MAX). Oznacza to, że pracodawcy złożyli zapotrzebowanie w danym zawodzie, jednak w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu nie figurowali bezrobotni posiadający takie kwalifikacje. Do wyżej wymienionych profesji należeli: Statystyk, Pracownik do spraw zatrudnienia i pośrednictwa pracy, Przewodnik turystyczny i pilot wycieczek, Pracownik archiwum oraz kilka innych.

5.2 ZAWODY NADWYŻKOWE

Przez zawód nadwyżkowy rozumiemy taki zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

$$W < 0,9$$

W przypadku zawodów nadwyżkowych odnotowuje się spadek podaży siły roboczej. Nadwyżka siły roboczej dotyczy zawody o różnym poziomie wykształcenia. Kucharz (0,75), Przedstawiciel handlowy (Przedstawiciel regionalny) (0,63), Fizjoterapeuta (0,57), Stolarz (0,57), Kosmetyczka (zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych) (0,55), Sprzątaczką (0,55) oraz wiele innych, które zostały zebrane w Tabeli nr 4 znajdującej się na stronie nr 20.

Należy zauważyć, że w 2009 roku zawody: Rzeźnik wędliniarz, Ubojowy oraz Glazurnik wykazywały deficytowość.

W Tabeli nr 4, która znajduje się na stronie nr 20 nie uwzględniono zawodów o intensywności nadwyżki równej „0” czyli takiej, dla których w analogicznym okresie nie wpłynęła żadna oferta pracy. Pracodawcy nie byli więc zainteresowani zatrudnieniem osób poszukujących pracy w takich zawodach jak: Farmaceuta, Lekarz weterynarii, Technik elektryk, Technik mechanik, Ogrodnik terenów zieleni, Kuśnierz i pokrewni oraz wiele innych.

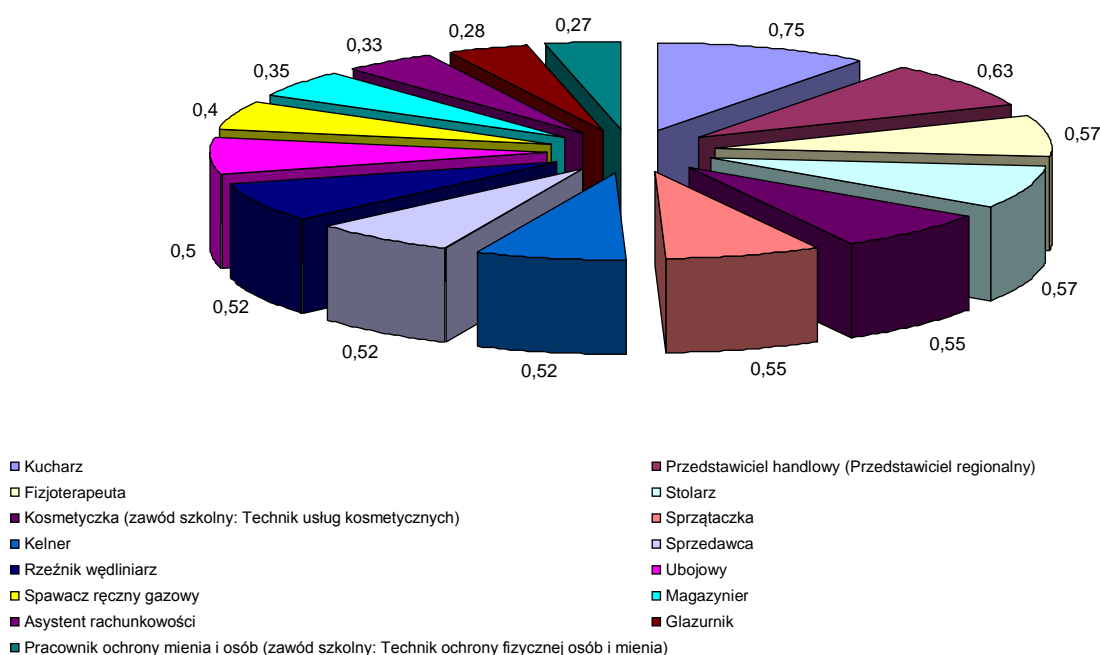
Tabela nr 4. Ranking zawodów nadwyżkowych

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	512201	Kucharz	0,75
2.	341503	Przedstawiciel handlowy (Przedstawiciel regionalny)	0,63
3.	223903	Fizjoterapeuta	0,57
4.	742204	Stolarz	0,57
5.	514103	Kosmetyczka (zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych)	0,55
6.	913207	Sprzątaczką	0,55
7.	512302	Kelner	0,52
8.	522107	Sprzedawca	0,52
9.	741104	Rzeźnik wędliniarz	0,52
10.	741105	Ubojowy	0,5
11.	721202	Spawacz ręczny gazowy	0,4
12.	413103	Magazynier	0,35
13.	412102	Asystent rachunkowości	0,33
14.	713201	Glazurnik	0,28
15.	515902	Pracownik ochrony mienia i osób (zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia)	0,27

Na podstawie tabeli T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe. Stan pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku.

Wykres nr 8

Ranking zawodów nadwyżkowych

Wykres sporządzony na podstawie Tabeli T-I/P-4

5.3 ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE

Zawodami zrównoważonymi są te, w których do Powiatowego Urzędu Pracy w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych.

$$0,9 \leq W \leq 1,1$$

Analiza wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wykazała, że na radomskim rynku pracy, zawodami zrównoważonymi były między innymi: Pokojowa (w hotelu), Diagnosta samochodowy, Dietetyk, Bibliotekarz, Pomoc farmaceutyczna, Drukarz oraz Pracownik kancelaryjny. Dla wyżej wymienionych zawodów wskaźnik intensywności przyjął wartość 1. Należy zwrócić uwagę na zawód Bibliotekarz, ponieważ jeszcze w 2009 roku należały do zawodów nadwyżkowych.

6. WNIOSKI

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla powiatu radomskiego dotyczący pierwszego półrocza 2010 roku, który macie Państwo przed sobą, pokazał, że sytuacja na lokalnym rynku pracy jest nadal bardzo trudna. Stopa bezrobocia na terenie powiatu radomskiego ma wciąż wartość dwucyfrową, wynoszącą 27,9%. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy pozostaje zarejestrowanych prawie 16 tysięcy osób bezrobotnych. Przeglądając dane opracowane przez Główny Urząd Statystyczny stwierdzamy, że wskaźniki opisujące problem bezrobocia w Polsce oraz w województwie mazowieckim są znacznie niższe i oscylują wokół wartości 10%.

Problem bezrobocia jest bardzo złożony i należy pamiętać, że analiza ilościowa nie jest w stanie w pełni go oddać. Podstawą do opracowania niniejszego monitoringu są dane pochodzące z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy, dotyczące bezrobotnych oraz ofert pracy. Nie jesteśmy w stanie objąć analizą osób faktycznie nie pracujących, które nie są zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy. Identyczna sytuacja ma miejsce w przypadku ofert pracy. Nie jesteśmy w stanie ocenić ile ofert nie trafiło do urzędów pracy. Kolejna sprawa to klasyfikacja zawodów i specjalności, która jest bardzo rozbudowana. Do Powiatowego Urzędu Pracy trafiają również oferty z tzw. wtórnego rynku pracy. Te same oferty w stosunkowo krótkim czasie są kilkakrotnie zgłaszane do PUP. Kwalifikacje zawodowe wielu osób bezrobotnych dezaktualizują się. Znaczna część beneficjentów Powiatowego Urzędu Pracy nie jest zainteresowana podjęciem zatrudnienia czego konsekwencją jest wyrejestrowanie z ewidencji.

Pomimo wszelkich nieścisłości oraz wątpliwości opracowanie „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dotyczącego lokalnego rynku pracy jest bardzo ważnym i przydatnym elementem, ponieważ stanowi bogate źródło informacji dla zainteresowanych osób. Obrazuje on sytuację oraz może stać się podstawą do kreowania działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.

W ostatnim rozdziale opracowania „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla powiatu radomskiego dotyczącym pierwszego półrocza 2010 roku staramy się podsumować sytuację panującą na lokalnym rynku pracy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzamy, że:

1. W pierwszym półroczu 2010 roku, na terenie powiatu radomskiego odnotowaliśmy spadek stopy bezrobocia z 29,9% (styczeń 2010 rok) do 27,9% (czerwiec 2010 rok). Jak łatwo obliczyć wartość ta uległa zmniejszeniu o 2,0%
2. Liczba osób bezrobotnych (z terenu powiatu radomskiego) zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, na koniec badanego okresu zmniejszyła się w stosunku do grudnia 2009 roku z 16440 do 15781. Jest to spadek o 659 osób.
3. Bezrobocie w powiecie radomskim dotyka przede wszystkim mężczyzn. Kobiety stanowią 47,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.
4. Najbardziej sfeminizowane zawody to między innymi: Sprzedawca, Szwaczka oraz Obuwnik przemysłowy. Bardzo dużą grupę stanowią kobiety nie posiadające zawodu.
5. Najlichniesza grupa bezrobotnych to między innymi: Sprzedawcy, Robotnicy budowlani, Szwaczki, Robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym oraz Obuwnicy przemysłowi. Dużą grupę stanowili również bezrobotni bez zawodu.
6. Największa liczba bezrobotnych absolwentów posiadała zawód: Ekonomista, Organizator usług hotelarskich (zawód szkolny: Technik hotelarstwa), Technik elektronik oraz Technik informatyk. Duża grupa absolwentów nie posiadała żadnego zawodu.
7. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie to między innymi: Sprzedawca, Robotnik placowy, Robotnik budowlany, Szwaczka oraz Obuwnik przemysłowy.
8. W pierwszym półroczu 2010 roku pozyskano 2485 ofert pracy (w adekwatnym okresie 2009 roku liczba ta wyniosła 2478 ofert). Odnotowaliśmy więc niewielki wzrost liczby ofert zatrudnienia.
9. Największa liczba ofert pracy jest skierowana do: Robotnika gospodarczego, Sprzedawcy, Pracownika biurowego (zawód szkolny: Technik prac biurowych) oraz Handlowca (zawód szkolny: Technik handlowiec). W zestawieniu uwzględniono również oferty pracy subsydiowanej czyli staże.
10. Zawody nadwyżkowe, czyli takie na które było mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy, to między innymi: Kucharz, Przedstawiciel handlowy (Przedstawiciel regionalny), Fizjoterapeuta,

Stolarz, Kosmetyczka (zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych) oraz Sprzątaczką. Jednocześnie jeszcze w 2009 roku zawody: Rzeźnik wędliniarz, Ubojowy oraz Glazurnik należały do zawodów deficytowych.

11. Zawody deficytowe, czyli te na które było wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy, to między innymi: Sekretarka, Operator urządzeń przetwórstwa mięsa, Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego, Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec) oraz Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji).
12. Zawody w równowadze to między innymi: Pokojowa (w hotelu), Diagnosta samochodowy, Dietetyk, Bibliotekarz. Należy przypomnieć, że jeszcze w 2009 roku Bibliotekarz był zawodem nadwyżkowym.

Ostatni element „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla powiatu radomskiego, dotyczący pierwszego półrocza 2010 roku, to zestawienie 22 zawodów, które były najbardziej poszukiwane przez lokalnych pracodawców. Lista ta została sporządzona na podstawie danych zebranych przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu. Profesje zostały uszeregowane w sposób alfabetyczny.

1. Blacharz dekarz
2. Cholewkarz
3. Diagnosta samochodowy
4. Ekonomista
5. Fizjoterapeuta
6. Handlowiec
7. Kierowca samochodu ciężarowego C+E
8. Kosmetyczka
9. Księgowa (samodzielna)
10. Kucharz (z doświadczeniem)
11. Lakiernik samochodowy
12. Magazynier
13. Mechanik pojazdów samochodowych
14. Monter instalacji sanitarnych
15. Piekarz
16. Pracownik biurowy
17. Pracownik ogólnobudowlany

18. Psycholog
19. Robotnik gospodarczy
20. Sprzedawca
21. Ślusarz - narzędziowy
22. Tapicer

SPIS WYKRESÓW:

Wykres nr 1: Stopa bezrobocia w powiecie radomskim na przestrzeni 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku.	6
Wykres nr 2: Stopa bezrobocia w Polsce na przestrzeni 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku.	7
Wykres nr 3: Stopa bezrobocia w województwie mazowieckim na przestrzeni 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku.	8
Wykres nr 4: Stopa bezrobocia w pierwszym półroczu 2010 roku (Polska, województwo mazowieckie, powiat radomski oraz w miasto i gmina Radom).	9
Wykres nr 5: Zawody o najwyższym udziale wśród osób długotrwale bezrobotnych.	13
Wykres nr 6: Liczba ofert pracy na przestrzeni 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku.	15
Wykres nr 7: Ranking zawodów deficytowych.	18
Wykres nr 8: Ranking zawodów nadwyżkowych.	21

SPIS TABEL:

Tabela nr 1: Struktura bezrobotnych według zawodów	11
Tabela nr 2: Struktura ofert pracy według zawodów	14
Tabela nr 3: Ranking zawodów deficytowych	17
Tabela nr 4: Ranking zawodów nadwyżkowych	20

Sporządził:

Postuła Agnieszka
Wojnarski Piotr
Ziembicki Stefan